

בש"פ 9975/16 - מדינת ישראל נגד פלוני, פלונית, פלונית

בבית המשפט העליון

בש"פ 9975/16

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיבים: 1. פלוני
2. פלונית
3. פלונית

בקשה להארכת מעצרן של המשיבות 2 ו-3, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: ג' בטבת התשע"ז (1.1.2017)

בשם המבקשת: עו"ד דפנה שמול

בשם המשיבה 2: עו"ד יחיאל לאמש

בשם המשיבה 3: עו"ד נועם בונדר

החלטה

1. לפני בקשה (ראשונה) להארכת מעצרון של המשיבות 2 ו-3 (להלן: המשיבות) ב-90 ימים נוספים, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), מיום 4.1.2017, או עד למתן פסק דין בתפ"ח 16-04-5492, בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, לפי המוקדם.

כתב האישום

2. על פי עובדות כתב האישום, המשיבים 1 ו-2 נישאו בשנת 1995, ו-ו'ל', ילידת 1984 (להלן: המתלוננת 1), היא בתה של המשיבה 2 מנישואיה הקודמים. המשיבה 3 היא אמן של י', ילידת 1995 (להלן: המתלוננת 2), ושל ר', ילידת 1998 (להלן: המתלוננת 3), והיא התגוררה בסמוך לדירתם של המשיבים 1 ו-2, וניהלה עם המשיב 1 קשר רומנטי משנת 2001 ועד למועד שאינו ידוע למאשימה.

בכתב האישום נטען, כי בין השנים 1995-2012, ביצע המשיב 1 מעשי אינוס ומעשים מגונים רבים במתלוננת 1. זאת, בידיעתה ובאישורה של המשיבה 2, שעה שחלק ממעשים אלו בוצעו יחד עמה. כמו כן, נטען כי במסגרת מערכת היחסים בין המשיב 1 והמשיבה 3, ביצעו השניים עבירות מין רבות במתלוננת 1, וכי בין השנים 1995-2016, תקף המשיב 1 את המתלוננת 1, ואיים עליה כי יפגע בה. נטען בנוסף, בכתב האישום, כי בין השנים 2002-2006, ביצע המשיב 1 מעשים מגונים ומעשי סדום במתלוננת 2, כאשר חלק מהמעשים בוצעו ביחד עם המשיבה 3 בדירתה; וכי בין השנים 2006-2007, תקפה המשיבה 3 את בנותיה, המתלוננות 2 ו-3, וביצעה בהן מעשים מגונים. לאור זאת, מייחס כתב האישום, לשלושת המשיבים, ריבוי עבירות מין במשפחה (אינוס); ועבירות מין במשפחה (מעשים מגונים). בנוסף, מיוחסות למשיב 1 עבירות של אינוס; תקיפה הגורמת חבלה של ממש על ידי אחראי; אימים; ועבירות מין במשפחה (מעשה סדום), כאשר למשיבה 3 מיוחסות גם עבירות של הדחה בחקירה; תקיפה הגורמת חבלה של ממש על ידי אחראי; ועבירות מין במשפחה (מעשה סדום).

הליכי המעצר

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום נגד המשיבים, הגישה המבקשת בקשה להורות על מעצרו, עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם. ביום 3.5.2016, ניתנה החלטה בבית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט נ' אבו טהה), במסגרתה נקבע כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית המצביעה על סיכוי סביר להרשעתם של המשיבים בעבירות המיוחסות להם, וכי קמה מסוכנות סטטוטורית בעניינם. לצד זאת, הורה בית המשפט המחוזי על עריכת תסקירי מעצר לצורך בחינת מסוכנותם של המשיבים, והצעת חלופה למעצרו (להלן: תסקירי המעצר).

ביום 31.5.2016, התקיים דיון בבית המשפט המחוזי, במסגרתו הוצגו תסקירי המעצר בעניינם של המשיבים. אשר למשיב 1, התרשם שירות המבחן מקיומה של רמת מסוכנות גבוהה, אשר אינה ניתנת לאיון באמצעות חלופה אנושית כלשהי. בנוגע למשיבה 2, התרשם שירות המבחן כי קיים סיכון לשיבוש מהלכי משפט, נוכח התלות הקיימת בינה לבין המשיב 1, והעריך כי החלופה שהוצעה בעניינה, "בתוך המשפחה המורחבת, אשר היו שותפים לסוד המשפחתי", עלולה לשמר את הנורמות המשפחתיות השליליות שנוצרו, ולפגוע במתלוננת 1. משלא הוצעו חלופות מעצר נוספות בעניינה של המשיבה 2, נמנע שירות המבחן מהמלצה על שחרורה לחלופת מעצר. בהתייחס למשיבה 3, זיהה שירות המבחן כי קיים סיכון להישנות התנהגותה הפוגענית, ומשלא הוצעה כל חלופת מעצר בעניינה, לא בא שירות המבחן

עמוד 2

בהמלצה לשחרורה לחלופה.

לאור האמור בתסקירים אלו, ולמרות חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות, כמו גם היעדרו של עבר פלילי בעניינם של המשיבים, החליט בית המשפט המחוזי כי "אין מנוס, בשלב זה, מאשר להורות על מעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדם". יחד עם זאת, ציין בית המשפט, כי "שמורה הזכות למשיבים לפנות בכל עת בבקשה לעיון חוזר לכשתימצא חלופה הולמת בעניינם".

4. ביום 23.6.2016, דחה בית משפט זה ערר שהגישו המשיבים 1 ו-2 על ההחלטה האמורה (בש"פ 4796/16, השופט ע' פוגלמן), בציינו כי נשקפת מהמשיב 1 מסוכנות רבה אשר אין "בכוחה של חלופה לאינה", ואף החלופה שהוצעה בעניינה של המשיבה 2 אינה "איתנה דיה כדי לענות על עילת המעצר בעניינה".

5. ומכאן להליכים בתיק העיקרי. כתב האישום הוקרא למשיבים בחודש אפריל 2016, וביום 5.5.2016 התקבלה חוות דעת פסיכיאטרית בעניינה של המשיבה 3, לפיה היא כשירה לעמוד לדין. בהחלטה מיום 30.11.2016, קבע בית המשפט המחוזי, כי ישיבה ראשונה לשמיעת ראיות תתקיים ביום 12.12.2016, ומועדים נוספים לשמיעת ראיות ייקבעו באותו יום על ידי הרכב חדש שידון בתיק. ביום 12.12.2016 נשמעה עדותה של המתלוננת 1, וישיבה לשמיעת המשך העדות נקבעה ליום 27.12.2016.

הבקשה להארכת מעצר

6. ביום 21.12.2016, הוגשה בקשה להארכת מעצרו של המשיבים ב-90 ימים, במסגרתה הצביעה המבקשת על עוצמת המסוכנות הנשקפת מהמשיבים, ועל היעדר חלופות מעצר אשר בכוחן לאינה.

בדיון שנערך בפניי, ביום 1.1.2017, חזרה באת כוחה של המבקשת, עו"ד דפנה שמול, על נימוקי הבקשה, ועדכנה כי ביום 8.12.2016 נערך דיון הוכחות נוסף, ו"מועדי הוכחות נוספים קבועים ליום 17/01, 30/01 ומועד נוסף". בא כוחם של המשיבים 1 ו-2, עו"ד יחיאל לאמש, התנגד לבקשה, והציע כחלופה למעצרה של המשיבה 2 מקום שנקרא "בית חם לתקווה", בעיר חיפה. בא כוחה של המשיבה 3, עו"ד נועם בונדר, התנגד, אף הוא, לבקשה, והציע את ההוסטל "סלעית" בתל אביב, לשמש כחלופת מעצר בעניינה.

7. בתום הדיון, הוריתי לשירות המבחן להגיש לבית המשפט המחוזי תסקיר משלים, במסגרתו ייבדקו "שתי חלופות המעצר המוצעות", וכי "בית המשפט המחוזי יבחן את החלופות המוצעות, ויפעל בעניין של המשיבות 2-3 כחוכמתו". בנוסף, הוריתי למבקשת להגיש הודעת עדכון בעניין זה, עד ליום 22.1.2017. אשר למשיב 1, בהחלטה מיום 2.1.2017, נעתרתי לבקשת המדינה, והוריתי על הארכת מעצרו ב-90 ימים נוספים.

8. ביום 5.2.2017, הגישה המבקשת הודעת עדכון בנוגע למשיבות 2 ו-3, במסגרתה מסרה כי בהחלטה מיום 29.1.2017, דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה לעיון חוזר בהחלטה על מעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים נגדן.

בהחלטתו זו של בית המשפט המחוזי, צוין כי שירות המבחן בדק את שתי החלופות שהוצעו, לגבי המשיבה 2, ברם "לא בא בהמלצה חיובית, שכן מעריך כי אין בחלופות אלה כדי להוות חלופות ראויות והולמות, הן לרמת הסיכון הנשקפת והן לחשש לשיבוש מהלכי משפט". בהתייחס למשיבה 3, נאמר כי "שוב שירות המבחן לא בא בהמלצה, שכן מעריך, כי המקום לא מתאים לשמש כחלופת מעצר עבורה".

9. ביום 16.2.2017, הודיע בא כוחה של המשיבה 3, כי היא עומדת על התנגדותה לבקשה להארכת מעצרה. ביום 20.2.2017, הודיע בא כוחה של המשיבה 2, כי אף היא עומדת על התנגדותה לבקשה, ועדכן כי הוגשה מטעמה בקשה נוספת לבית המשפט המחוזי לעיון חוזר בהחלטה בדבר מעצרה עד תום ההליכים נגדה.

דיון והכרעה

10. לאחר שעיינתי בבקשה להארכת מעצר ובהודעות העדכון מטעם הצדדים, והאזנתי לטענותיהם בקשב רב בדיון שנערך לפניי, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להתקבל. זאת, לאחר שלא עלה בידי המשיבות להצביע על חלופת מעצר הולמת בעניינן.

11. כידוע, הארכת מעצרו של נאשם לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, נעשית על יסוד איזון בין הפגיעה המתמשכת בחירותו של הנאשם, שעה שעומדת לו חזקת החפות כל עוד לא הורשע, לבין האינטרס שבשמירה על שלום הציבור וביטחונו (בש"פ 9994/16 מדינת ישראל נ' פלוני (3.1.2017)); בש"פ 9841/16 מדינת ישראל נ' אברג'יל (9.1.2017); בש"פ 7442/16 מדינת ישראל נ' אלחורטי (31.10.2016)). במסגרת איזון זה, על בית המשפט ליתן את דעתו למגוון שיקולים, ובכללם: משך מעצרו של הנאשם; חומרת העבירות המיוחסות לו; מידת המסוכנות אשר נשקפת מן הנאשם, כפי שזו עולה מכתב האישום; עברו הפלילי; החשש מפני שיבוש הליכי משפט או הימלטותו מן הדין; האפשרות להשיג את תכלית המעצר באמצעות חלופה מתאימה; וכן קצב התקדמות ההליכים המשפטיים בעניינו (בש"פ 7994/16 מדינת ישראל נ' נפטלוביץ (31.10.2016); בש"פ 5681/16 מדינת ישראל נ' מאור ישראל מלול (28.7.2016); בש"פ 6581/14 מדינת ישראל נ' מונדר (2.11.2014)).

12. בנידון דידן, יוחסו למשיבות עבירות מין חמורות במתלוננות, כאשר למשיבה 3 מיוחסות אף עבירות אלימות קשות כלפי בנותיה. כפי שציינתי בהחלטה בדבר הארכת מעצרו של המשיב 1, "העובדות המתוארות בכתב האישום מעוררות חלחלה", ואין צורך להרחיב אודות חומרתן. אכן, קצב התנהלותו של התיק העיקרי אינו משביע רצון. ואולם, עד שלב זה, לא הצליחו המשיבות להציג בפני בית המשפט חלופות הולמות למעצרן. כזכור, החלופות שהוצעו על ידי המשיבות במהלך הדיון לפניי נבדקו על ידי שירות המבחן, אשר מצא אותן כבלתי מתאימות עבורן.

13. בנסיבות אלו, אינני רואה מנוס, אלא להיעתר לבקשה, והנני מאריך את מעצרן של המשיבות 2 ו-3 ב-90 ימים נוספים, החל מיום **4.1.2017**, או עד למתן פסק דין בתפ"ח **5492-04-16**, בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, לפי המוקדם.

יצוין, כי פתוחה עדיין בפני המשיבות הדרך להציע חלופות מעצר נוספות בעניינן, אשר יכול ויימצאו מתאימות על ידי בית המשפט המחוזי, במסגרת בקשה לעיון חוזר בהחלטה על מעצרן, עד לתום ההליכים המשפטיים נגדן.

ניתנה היום, כ"ו בשבט התשע"ז (22.2.2017).

שׁוֹפֵט
